

1. Co to jest Dzielnica?

Dzielnica to jednostka pomocnicza gminy do której zadań należy m.in.:

- reprezentowanie we współpracy z radnymi Miasta i Prezydentem Miasta Gdańska interesów Mieszkańców Dzielnicy,
- zapewnienie mieszkańcom udziału w sprawach związanych z funkcjonowaniem i rozwojem Dzielnicy,
- umożliwienie uczestnictwa społeczności lokalnych w rozstrzyganiu spraw związanych z interesem ogólnomiejskim, a mających wpływ na warunki życia w miejscu zamieszkania,
- organizowanie aktywności i integracji mieszkańców oraz wspólnych przedsięwzięć, związanych z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców Dzielnicy,
- kształtowanie i upowszechnianie odpowiedzialności obywatelskiej za dobro wspólne,
- podejmowanie, współorganizowanie i wspieranie inicjatyw mieszkańców Dzielnicy zmierzających do poprawy warunków ich życia.

2. Co to jest Rada Dzielnicy?

Organ uchwałodawczy dzielnicy, liczący od 15 – 21 Radnych w zależności od liczby mieszkańców danej Dzielnicy, do którego kompetencji należy m.in.:

- wybór i odwołanie Zarządu,
- stanowienie o kierunkach działania Zarządu oraz przyjmowanie sprawozdań z jego działalności,
- uchwalanie regulaminu Rady,
- opiniowanie projektów uchwał Rady Miasta Gdańska dotyczących Dzielnicy,
- występowanie do organów miasta z wnioskami i opiniami dotyczącymi realizacji funkcji Miasta na terenie Dzielnicy,

- podejmowanie oświadczeń w sprawach mających istotne znaczenie dla Dzielnicy,
- podejmowanie uchwał w sprawie zgłoszenia propozycji do planów inwestycyjnych i finansowych w zakresie określonym w uchwałach Rady Miasta Gdańska.

3. Co to jest Zarząd Dzielnicy?

Organ wykonawczy dzielnicy, wybierany przez Radę Dzielnicy spośród swego grona (Przewodniczący i jego Zastępca oraz do 2 członków Zarządu). Do kompetencji Zarządu należy m.in.:

- przygotowywanie projektów uchwał Rady,
- określanie sposobu wykonywania uchwał Rady,
- wykonywanie uchwał Rady,
- formułowanie i przesyłanie do Prezydenta Miasta opinii wraz z wnioskami dotyczącymi pracy jednostek organizacyjnych Miasta na terenie Dzielnicy,
- współpraca z zarządami dróg w sprawach sygnalizacji, oznakowania dróg i ulic oraz stosowania urządzeń ostrzegawczych,
- współdziałanie z organami Policji i Straży Miejskiej w zakresie utrzymania bezpieczeństwa i porządku w Dzielnicy.

4. Kogo reprezentuje Rada Dzielnicy, czym się zajmuje?

Rada Dzielnicy reprezentuje mieszkańców danej dzielnicy. Mieszkańcy Dzielnicy tworzą wspólnotę osób zamieszkujących terytorium dzielnicy.

5. Na podstawie jakich dokumentów działa?

- a) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000, 1349);
- b) Uchwała Nr LI/1431/10 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 sierpnia 2010 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Gdańska (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2010 r., poz. 2300) oraz

- c) Uchwał Rady Miasta Gdańska w sprawie uchwalenia Statutu poszczególnych Dzielnic (każda Dzielnic ma uchwalony przez Radę Miasta odrębny Statut).
- d) Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2018 r., poz. 754, zm.: poz. 1321)

6. Rola Radnego Dzielnic

- a) Radni mają obowiązek brać czynny udział w pracach Organów Dzielnic.
- b) Radni utrzymują kontakt z mieszkańcami Dzielnic, w szczególności na zebraniach i dyżurach pełnionych w ustalonych dniach i godzinach w siedzibie Rady.
- c) W wykonywaniu swoich obowiązków radny ma w szczególności prawo:
 - wyrażać swoje stanowisko oraz zgłaszać wnioski w sprawach rozpatrywanych na posiedzeniach organów Dzielnic,
 - zwracać się do Organów Dzielnic o rozpatrzenie określonej sprawy.
- d) Radni powinni zachowywać się godnie w sposób nie podważający zaufania wyborców do wykonywania mandatu.

7. Co robi Rada Dzielnic (kompetencje)?

Do kompetencji Rady Dzielnic należy:

1. wybór i odwołanie Zarządu,
2. stanowienie o kierunkach działania Zarządu oraz przyjmowanie sprawozdań z jego działalności,
3. uchwalanie regulaminu Rady,
4. opiniowanie projektów uchwał Rady Miasta Gdańska dotyczących Dzielnic,
5. występowanie do organów miasta z wnioskami i opiniami dotyczącymi realizacji funkcji Miasta na terenie Dzielnic,
6. podejmowanie oświadczeń w sprawach mających istotne znaczenie dla Dzielnic,

7. podejmowanie uchwał w sprawie zgłoszenia propozycji do planów inwestycyjnych i finansowych w zakresie określonym w uchwałach Rady Miasta Gdańska,
8. konsultowanie projektu budżetu z mieszkańcami Dzielnicy,
9. podejmowanie uchwał w sprawie określenia priorytetowych zadań dla Dzielnicy z wnioskiem o ujęcie w projekcie budżetu Miasta na następny rok budżetowy,
10. zgłaszanie wniosków do sporządzanych Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie obejmującym teren Dzielnicy,
11. opiniowanie projektu Studium i projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie obejmującym tereny Dzielnicy,
12. opiniowanie projektów uchwał o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren Dzielnicy,
13. wnioskowanie o sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze działania Dzielnicy,
14. podejmowanie uchwał w sprawach związanych z zagospodarowaniem i porządkowaniem terenów Dzielnicy,
15. podejmowanie uchwał w sprawie inicjatyw lokalnych i innych przedsięwzięć lokalnych,
16. opiniowanie projektów przebiegu linii komunikacyjnych, lokalizacji przystanków i rozkładów jazdy transportu zbiorowego,
17. opiniowanie projektów uchwał Rady Miasta Gdańska w sprawach zmian nazw ulic i placów na terenie Dzielnicy,
18. opiniowanie działalności miejskich placówek sportowych, oświaty, kultury i socjalnych na terenie Dzielnicy,
19. opiniowanie projektów uchwał Rady Miasta Gdańska w sprawie zasad przeznaczania wolnych lokali użytkowych będących własnością Miasta na terenie Dzielnicy,

20. występowanie z wnioskami o przekazanie składników mienia komunalnego do zarządzania i korzystania,
21. podejmowanie uchwał w sprawie wykorzystania środków finansowych przekazanych na działalność statutową Dzielnicy,
22. występowanie do podmiotów właściwych do wszczęcia procedury nadania nazwy z inicjatywą nadania nazw obiektom miejskim na terenie Dzielnicy.
23. wnioskowanie o przeprowadzenie konsultacji społecznych, na zasadach określonych w odrębnej uchwale Rady Miasta Gdańska,
24. przedstawianie stanowiska w sprawie projektu Studium i projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie obejmującym tereny Dzielnicy,
25. przedstawianie stanowiska w sprawie projektów uchwał o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren Dzielnicy,
26. przedstawianie stanowiska w sprawie koncepcji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących teren Dzielnicy,
27. przedstawianie stanowiska w sprawie projektów uchwał o uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren Dzielnicy.

8. Istota funkcjonowania Rad Dzielnic.

Istotą funkcjonowania Rady Dzielnicy jest bycie wyłącznie organem uchwałodawczym dzielnicy i jej kompetencje są wyraźnie określone (patrz pkt 7). Natomiast szerzej można się zastanawiać nad istotą funkcjonowania Dzielnicy jako jednostki pomocniczej w gminie. Jest to kluczowe rozróżnienie (prawne) dlatego żeby nie wprowadzać w błąd trzeba rozróżnić dzielnicę (jednostkę pomocniczą gminy) z radą dzielnicy (wyłącznie organ dzielnicy). Widać tu wyraźną analogię do GMINA – RADA MIASTA GDAŃSKA/DZIELNICA – RADA DZIELNICY.

Dlatego, jeżeli koniecznie chcemy opisać istotę funkcjonowania Rad Dzielnic to w skrócie można napisać, że funkcjonowanie Rad Dzielnic stanowi wyraz

idei subsydiarności (pomocniczości) umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot, wyrażonej w Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997r.

9. Ile jest rad, w których dzielnicach?

Obecnie w Mieście Gdańsku mamy 35 dzielnic, w każdej z nich odbędą się wybory 24 marca 2019 r.

10. link do strony Rad Dzielnic

<https://bip.gdansk.pl/jednostki-pomocnicze>

11. Kto może głosować do Rady?

Wybory do rady dzielnicy przeprowadza się wyłącznie na terenie tej dzielnicy. Okręg wyborczy obejmuje terytorium dzielnicy i zamieszkujących stale na terytorium tej dzielnicy mieszkańców uprawnionych do głosowania.

Uprawnieni do głosowania w wyborach do rad dzielnic są mieszkańcy danej dzielnicy Gdańska, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 18 lat oraz stale zamieszkują na terenie tej dzielnicy. Spis wyborców uprawnionych do głosowania sporządza się na podstawie rejestru wyborców.

Wyborcy zameldowani na pobyt stały są wpisywani do rejestru wyborców z urzędu. Wyborcy stale zamieszkujący w Gdańsku bez zameldowania na pobyt stały, nigdzie niezamieszkali stale przebywający na obszarze określonej dzielnicy oraz zamieszkujący pod innym adresem niż ich adres zameldowania na pobyt stały, wpisywani są do rejestru wyborców na podstawie ich wniosków.

Obywatele UE zamieszkujący stale na terenie danej dzielnicy Gdańska zostaną wpisani do spisu wyborców uprawnionych do głosowania, jeśli wpiszą się do rejestru wyborców naszego miasta w tej dzielnicy.

12. Kto może startować?

1. Kandydatem na radnego może być tylko osoba stale zamieszkująca i ujęta w rejestrze wyborców na terenie danej dzielnicy.
2. Nie może kandydować na radnego osoba:
 - a) będąca radnym Miasta Gdańska,
 - b) zatrudniona w Urzędzie Miejskim w Gdańsku,
 - c) zatrudniona na stanowisku kierownika jednostki organizacyjnej Miasta,
 - d) zatrudniona na stanowisku zastępcy kierownika jednostki organizacyjnej Miasta,
 - e) skazana prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

13. Jak frekwencja wpływa na budżet Rady Dzielnicy?

- a) generalnie budżet jednostki pomocniczej został ustalony w stawce 12 zł na mieszkańca dzielnicy, jednakże
- b) w jednostkach pomocniczych, w których frekwencja w wyborach do rad jednostek pomocniczych bieżącej kadencji wyniesie:
 - powyżej 14% do 16% uprawnionych do głosowania, stawka 12 zł ulega zwiększeniu o 25% na jednego mieszkańca (15 zł), natomiast
 - powyżej 16% uprawnionych do głosowania, stawka 12 zł uchwały ulega zwiększeniu o 50% na jednego mieszkańca (18 zł).

14. Czy Rada Dzielnicy to to samo co Rada Miasta?

Nie.

Rada Miasta jest organem stanowiącym gminy tj. jednostki samorządu terytorialnego, natomiast Rada Dzielnicy jest organem uchwałodawczym dzielnicy (jednostki pomocniczej powoływanej w gminie fakultatywnie).

15. Czy każda dzielnica może mieć swoją radę? Dlaczego niektóre nie mają?

Każda Dzielnica może mieć swoją Radę. Jednostki pomocnicze gmin tworzy rada gminy w drodze uchwały. Rada gminy po konsultacji z mieszkańcami lub z ich inicjatywy decyduje o potrzebie powołania jednostki. Ewentualny brak powołania Rady Dzielnicy wynikałby z faktu braku inicjatywy mieszkańców.

16. Ile jest radnych w Radzie Dzielnicy i od czego to zależy?

W dzielnicach o liczbie mieszkańców do 20 000 powołuje się Rady w składzie 15 radnych, w dzielnicach o liczbie mieszkańców powyżej 20 000 wybiera się 21 radnych i jest to liczba maksymalna.

Wynika to z przepisów Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

17. Czy ja też mogę startować? Jakie muszę spełniać wymagania? Co muszę zrobić?

Kandydatów na radnych odrębnie dla każdej dzielnicy, zgłasza się Miejskiej Komisji najpóźniej w 30 dniu przed dniem wyborów.

Zgłoszenie kandydata na radnego musi zawierać:

- a) nazwę Rady – do której się kandyduje,
- b) dane kandydata (imię/imiona, nazwisko, wiek, nr PESEL, adres zamieszkania),
- c) oświadczenie o wyrażeniu zgody na kandydowanie.

Zgłoszenie kandydata na radnego może zawierać nazwę jednej organizacji społecznej lub partii politycznej popierającej kandydata – jeżeli taka jest – to oryginał należy dołączyć do zgłoszenia. Nazwa organizacji lub partii nie może

przekraczać 45 znaków drukarskich, w tym spacji. Poparcia dla kandydata może udzielić tylko organ statutowo upoważniony do działania w imieniu organizacji/partii.

Zgłoszenie kandydata powinno być podpisane przez co najmniej 30 wyborców ujętych w rejestrze wyborców na terenie dzielnicy.

Zgłoszenia kandydatury wraz z podpisami wyborców dokonuje się osobiście lub przez osobę upoważnioną. Upoważnienie należy dołączyć do zgłoszenia.

Druk zgłoszenia dostępny jest w siedzibie Miejskiej Komisji lub na stronie internetowej.

18. Kiedy i gdzie mogę zagłosować w wyborach do Rad Dzielnic?

Miejska Komisja tworzy obwody głosowania, ustalając ich granice i numery oraz wyznacza siedziby obwodowych komisji.

Obwody głosowania – obejmują do 6.000 mieszkańców.

Wykaz obwodów głosowania podaje się do wiadomości wyborców przez rozplakatowanie obwieszczeń najpóźniej w 30 dniu przed dniem wyborów.

Głosowanie odbywa się w godzinach 7.00 – 21.00 bez przerwy.

19. Przeprowadzenie i ważność wyborów do Rad Dzielnic

Wybory przeprowadza się, jeżeli liczba zgłoszonych kandydatów jest większa od ustalonej liczby mandatów dla dzielnicy.

Wyborów nie przeprowadza się, jeżeli liczba zarejestrowanych kandydatów będzie mniejsza lub równa ustalonej liczbie mandatów w dzielnicy.

Wybory do danej rady dzielnicy są ważne, jeśli wzięło w nich udział **co najmniej 5 % osób** uprawnionych do głosowania.

W przypadku gdy w wyborach wzięło udział poniżej 5% osób uprawnionych do głosowania, kolejne wybory przeprowadza się po upływie kadencji rad dzielnic.

*Opracowanie: Pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. Rad Dzielnic Aleksandra Stefańska,
Urząd Miejski w Gdańsku Wydział Rozwoju Społecznego, Gdańsk 13.02.2019 r.*